

Inhoud

Arbeidsmarkt

- Werkloze beroepsbevolking, mei–juli 2005. pag. 5 en 6

Bouwnijverheid

- Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid; volumemutaties, juni 2005. pag. 6

Dienstverlening

- Ontwikkeling van de omzet (incl. BTW) in de verblijfsrecreatie, 2e kwartaal 2005. pag. 8
- Ontwikkeling van de omzet (incl. BTW) van kappers en schoonheidsverzorging, juni 2005. pag. 8
- Ontwikkeling van de omzet (incl. BTW) in de kantine en catering, 2e kwartaal 2005. pag. 8

Conjunctuurgegevens

- Consumentenconjunctuuronderzoek, augustus 2005. pag. 7 en 8
- Consumptieve bestedingen door huishoudens, juni 2005. pag. 2 t/m 4

Financiële instellingen en markten

- Spaargelden, juni 2005. pag. 6

Verklaring van de tekens

. = gegevens ontbreken; – = nihil; x = geheim; * = voorlopig cijfer.
( ) achter de titel = nummer met de laatst gepubliceerde overeenkomstige tabel.

Auteursrecht

© CBS, Voorburg/Heerlen, 2005. Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.
ISSN: 0166-9680.

Informatie

Infoservice: tel. 0900 0227 (€ 0,50 per minuut);
E-mail: infoservice@cbs.nl; website: www.cbs.nl;
Conjunctuur: teletekst pag. 506 en 507;
Redactie SB: CBS, Postbus 4000, 2270 JM Voorburg.

Consumptie in juni vrijwel onveranderd

In juni 2005 is door huishoudens vrijwel evenveel geconsumeerd als een jaar eerder. Het volume van de binnenlandse consumptie was 0,1 procent groter dan in juni 2004. Deze stabilisatie van de bestedingen volgt op vijf maanden waarin het consumptievolume telkens kleiner was dan een jaar eerder. Deze cijfers zijn gecorrigeerd voor prijsveranderingen en verschillen in de samenstelling van de koopdagen.

Minder besteed aan goederen, meer aan diensten

In juni 2005 is, gecorrigeerd voor koopdagen en prijsveranderingen, 0,4 procent minder besteed aan goederen dan vorig jaar. Deze afname kwam geheel voor rekening van de uitgaven aan duurzame goederen. Vooral aan nieuwe auto's en woninginrichting is in juni minder besteed dan een jaar eerder. Daarentegen was de consumptie van zowel voedings- en genotmiddelen als van diensten 0,6 procent hoger dan in juni 2004.

Consumptie eerste halfjaar lager

De huishoudens waren in het eerste halfjaar van 2005 zeer terughoudend met hun bestedingen. Het volume van de binnenlandse consumptie was 0,8 procent kleiner dan in het eerste halfjaar van 2004. Aan goederen is 1,9 procent minder uitgegeven dan een jaar eerder. Vooral de uitgaven aan duurzame goederen waren fors minder. De bestedingen aan diensten bleven daarentegen vrijwel gelijk aan vorig jaar.

Technische toelichting

Meer informatie

De consumptiecijfers maken deel uit van de berichtgeving van het CBS over de Nederlandse conjunctuur. Voor meer informatie verwijzen wij u naar het Conjunctuurbericht (<http://www.cbs.nl/conjunctuurbericht>). Hierin wordt een actueel, totaal en samenhangend beeld van de conjunctuur gepresenteerd. Het Conjunctuurbericht wordt enkele uren na het uitkomen van dit persbericht bijgewerkt met de laatste

stand van zaken. Via de CBS website (Service/abonnementen) kunt u zich ook aanmelden voor een gratis email-abonnement.

Algemeen

De binnenlandse consumptieve bestedingen zijn verdeeld in vier hoofdcategorieën: voedings- en genotmiddelen (in 2004 aandeel 14 procent), duurzame goederen (20 procent), overige goederen (14 procent) en diensten (52 procent). De macro-economische maandconsumptiecijfers sluiten nog niet aan bij de uitkomsten van de gereviseerde Nationale rekeningen 2004 en de reguliere Kwartaalrekeningen van het CBS.

De groeicijfers zijn steeds gebaseerd op een vergelijking met de overeenkomstige periode een jaar eerder. De gegevens zijn nog voorlopig. De volumemutaties geven de voor prijsveranderingen gecorrigeerde ontwikkeling van de bestedingen weer. Voor het berekenen van de prijsontwikkeling is gebruik gemaakt van het basismateriaal van de consumentenprijsindex (CPI) van het CBS. Verschillen in de samenstelling van de koopdagen tussen de perioden die vergeleken worden, kunnen vooral bij de maandcijfers van de consumptie voor sterke schommelingen zorgen. Zo wordt op een vrijdag of zaterdag meer uitgegeven dan op een zondag, maandag of dinsdag. Bij kwartaal- of jaarcijfers zijn de effecten van deze verschillen veel minder groot. In de reeks koopdaggecorrigeerde volumemutaties wordt met deze effecten rekening gehouden. De koopdagcorrecties zijn bepaald met behulp van seizoencorrectietechnieken.

Met ingang van 2005 hebben er verschuivingen plaatsgevonden tussen de consumptie door huishoudens en de consumptie door de overheid. De belangrijkste wijziging betreft de Wet op de Kinderopvang. De aftrekpost voor de kosten van kinderopvang is verdwenen uit de inkomstenbelasting. In plaats daarvan vergoedt de overheid vanaf 2005 via de belastingdienst een deel van de kosten van kinderopvang. Dit leidt tot een registratiewijziging in het systeem van de Nationale rekeningen, waarbij de overheidsconsumptie omhoog gaat. Tot 2005 werden alle kosten voor kinderopvang toegerekend aan de consumptie door huishoudens. Als gevolg van deze verschuiving bedraagt het remmende effect op de ontwikkeling van de consumptie door huishoudens in 2005 naar verwachting ongeveer een kwart procentpunt.

I. Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. instellingen zonder winstoogmerk werkzaam ten behoeve van huishoudens (IZWh) ¹⁾, waardemutaties

(30)

	Mutaties in procenten t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar												
	2004	2004			2005								
		2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	jan.-juni
Voedings- en genotmiddelen	-0,4	-0,6	-1,3	0,0	-1,3	-1,2	-8,4	-0,8	5,3	-2,9	-3,0	2,2	-1,3
Voedingsmiddelen	-0,6	-1,1	-1,8	-0,9	-2,3	-2,1	-10,4	-1,4	5,1	-4,4	-3,6	1,9	-2,2
Aardappelen, groenten en fruit	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vlees en vleeswaren	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vis	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zuivelproducten	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Brood, beschuit en broodproducten	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige voedingsmiddelen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Genotmiddelen	0,0	0,4	-0,5	1,5	0,5	0,1	-4,7	0,4	5,5	-0,3	-2,0	2,6	0,3
Consumptie-ijs	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zoetwaren	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dranken	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Tabak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Duurzame consumptiegoederen	-2,8	-2,8	-1,9	-3,5	-6,1	-4,3	-7,1	-7,8	-3,6	-3,9	-6,4	-2,6	-5,2
Kleding en textiel	-1,4	0,3	2,1	-2,6	-0,6	-2,9	-4,0	-3,0	4,5	-4,9	-7,2	3,5	-1,8
Lederwaren en schoeisel	-5,3	-3,2	-4,2	-7,2	-6,5	-5,4	-13,9	-9,4	2,5	-8,1	-10,9	3,5	-5,8
Woninginrichting	-3,6	-5,4	-1,6	-2,0	-4,3	-2,5	-5,6	-2,9	-4,4	-2,9	-2,4	-2,2	-3,4
Huishoudelijke apparaten	-6,2	-3,9	-7,1	-9,1	-11,1	-5,6	-13,7	-12,0	-7,1	-4,0	-6,2	-6,5	-8,4
Huishoudelijke artikelen	1,0	4,0	2,6	-2,8	-4,5	-4,5	-6,0	-4,6	-3,0	-3,9	-7,4	-2,4	-4,5
Voertuigen	-2,6	-6,4	-4,4	-1,7	-9,5	-5,6	-5,7	-14,0	-10,9	-2,6	-6,1	-8,1	-7,6
Overige duurzame goederen	-1,8	-0,5	-0,4	-3,5	-6,3	-4,2	-8,2	-7,7	-3,0	-3,7	-7,1	-1,8	-5,2
Overige goederen	2,1	2,3	3,4	2,9	5,5	3,8	3,4	7,3	5,9	3,9	1,6	5,8	4,7
Motorbrandstoffen	6,0	5,9	8,9	11,0	7,1	11,1	7,8	6,7	6,9	11,0	9,7	12,6	9,2
Energie	4,9	7,9	6,8	2,0	11,7	7,2	8,1	17,5	9,9	6,6	6,4	8,9	10,0
Overige goederen	-2,0	-2,7	-0,8	-0,6	-2,0	-2,3	-4,4	-3,2	1,5	-1,8	-5,8	0,5	-2,2
Totaal goederen	-0,7	-0,8	-0,3	-0,6	-1,1	-1,1	-4,3	-0,8	1,9	-1,4	-3,1	1,2	-1,1
Diensten	3,9	4,2	3,4	3,7	1,8	2,4	1,6	1,6	2,3	2,4	2,1	2,7	2,1
Huisvesting	4,5	4,6	4,5	4,4	4,4	4,5	4,4	4,4	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4
Horecadiensten	-0,8	-1,9	-1,1	0,6	0,7	.	1,1	-1,4	2,3	.	.	.	0,8
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	5,2	5,9	4,9	4,8	3,9	3,9	.	.	.	.	.	.	3,9
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	2,5	3,4	1,5	1,6	-0,2	0,3	.	.	.	.	.	.	0,1
Medische diensten en welzijnszorg	12,2	15,1	11,2	10,9	0,7	0,7	.	.	.	.	.	.	0,7
Financiële en zakelijke diensten	3,9	4,2	3,6	3,8	-0,1	2,3	.	.	.	.	.	.	1,1
Overige diensten	0,9	0,9	0,4	0,9	0,9	1,8	.	.	.	.	.	.	1,4
Consumptie door huishoudens inc IZWh (binnenlands)	1,6	1,8	1,7	1,6	0,4	0,7	-1,3	0,5	2,1	0,6	-0,4	2,0	0,6
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Consumptie door Ned. gezinshuishoudingen in het buitenland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Consumptie door huishoudens inc IZWh (nationaal)	1,5	1,5	1,6	1,3	0,0	.	-1,7	0,1	1,6	.	.	.	.

¹⁾ De maand- en kwartaalcijfers sluiten nog niet aan bij de uitkomsten van de Nationale rekeningen 2004 en de reguliere Kwartaalrekeningen.

N.B. Bijgestelde gegevens zijn cursief vermeld.

II. Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. instellingen zonder winstoogmerk werkzaam ten behoeve van huishoudens (IZWh) ¹⁾, volumemutaties oorspronkelijke reeks

(30)

	Mutaties in procenten t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar												
	2004	2004			2005								
		2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	jan.–juni
Voedings- en genotmiddelen	0,9	0,4	0,9	1,5	-0,9	-0,1	-7,6	-0,6	5,4	-1,4	-1,9	2,9	-0,5
Voedingsmiddelen	2,5	1,9	2,8	3,0	-0,2	-0,5	-7,4	0,6	6,5	-2,5	-2,2	3,2	-0,3
Aardappelen, groenten en fruit	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vlees en vleeswaren	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vis	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zuivelproducten	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Brood, beschuit en broodproducten	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige voedingsmiddelen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Genotmiddelen	-1,7	-2,0	-2,2	-0,8	-2,2	0,5	-7,9	-2,7	3,6	0,5	-1,5	2,5	-0,8
Consumptie-ijs	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zoetwaren	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dranken	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Tabak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Duurzame consumptiegoederen	-1,2	-1,0	-0,2	-2,2	-4,6	-3,2	-5,6	-6,2	-2,0	-3,0	-5,4	-1,3	-3,9
Kleding en textiel	0,5	2,9	3,7	-1,1	2,9	-0,7	-1,0	0,7	8,0	-2,8	-5,3	6,0	1,0
Lederwaren en schoeisel	-3,5	-2,1	-1,4	-4,8	-3,3	-3,1	-11,6	-6,3	6,5	-5,6	-8,9	5,7	-3,2
Woninginrichting	-3,8	-5,5	-1,9	-2,1	-4,6	-3,0	-5,6	-3,1	-4,9	-3,4	-2,8	-2,9	-3,8
Huishoudelijke apparaten	1,1	4,2	-0,1	-2,3	-4,8	0,8	-7,7	-6,0	-0,2	2,0	0,1	0,5	-2,1
Huishoudelijke artikelen	1,6	4,7	3,7	-2,9	-4,1	-4,0	-5,7	-3,8	-3,0	-3,5	-6,7	-1,8	-4,0
Voertuigen	-3,6	-7,1	-4,8	-3,2	-10,2	-6,8	-6,3	-14,7	-11,8	-3,8	-7,2	-9,2	-8,5
Overige duurzame goederen	0,4	2,2	1,7	-1,2	-5,2	-3,7	-6,6	-6,8	-2,4	-3,4	-6,7	-1,2	-4,5
Overige goederen	-0,5	-0,8	0,6	-0,3	-0,7	-0,3	-2,8	0,8	0,0	-0,8	-1,2	1,2	-0,5
Motorbrandstoffen	-2,1	-4,3	-2,0	-0,6	0,1	3,5	2,3	-1,1	-0,8	1,6	6,5	2,2	1,8
Energie	1,7	4,3	4,0	-0,3	-0,8	-2,7	-4,1	4,2	-2,1	-3,7	-3,2	-1,0	-1,5
Overige goederen	-1,2	-1,7	0,2	-0,2	-1,1	-0,9	-4,2	-1,7	2,6	-0,3	-4,5	1,9	-1,0
Totaal goederen	-0,5	-0,5	0,4	-0,6	-2,3	-1,5	-5,3	-2,3	0,8	-1,9	-3,2	0,6	-1,9
Diensten	1,3	1,4	1,2	1,5	-0,1	0,4	-0,3	-0,3	0,2	0,3	0,2	0,7	0,1
Huisvesting	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
Horecadiensten	-2,7	-4,1	-2,9	-1,2	-1,2	.	-0,6	-3,3	0,2	.	.	.	-0,8
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	1,7	2,4	1,8	1,8	1,0	1,0	.	.	.	.	.	.	1,0
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	2,3	2,4	2,4	2,3	0,7	1,9	.	.	.	.	.	.	1,3
Medische diensten en welzijnszorg	8,3	9,7	7,7	7,8	-1,5	-1,5	.	.	.	.	.	.	-1,5
Financiële en zakelijke diensten	1,1	1,4	1,0	0,9	-1,8	-0,1	.	.	.	.	.	.	-0,9
Overige diensten	-1,4	-1,5	-1,9	-1,0	-1,2	-0,8	.	.	.	.	.	.	-1,0
Consumptie door huishoudens inc IZWh (binnenlands)	0,5	0,4	0,8	0,5	-1,2	-0,5	-2,9	-1,2	0,5	-0,7	-1,4	0,7	-0,8
Consumptie door niet-ingezeten huishoudens in Nederland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Consumptie door Ned. gezinshuishoudingen in het buitenland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Consumptie door huishoudens inc IZWh (nationaal)	0,3	0,2	0,7	0,2	-1,6	.	-3,2	-1,6	0,0	.	.	.	.

¹⁾ De maand- en kwartaalcijfers sluiten nog niet aan bij de uitkomsten van de gereviseerde Nationale rekeningen 2004 en de reguliere Kwartaalrekeningen.

N.B. Bijgestelde gegevens zijn cursief vermeld.

III. Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWh, volume-ontwikkeling gecorrigeerd voor verschillen in het koopdagenpatroon

(30)

	Mutaties in procenten t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar											
	2004						2005					
	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni
Consumptie door huishoudens inc IZWh (binnenlands)	1,2	0,5	0,0	-0,4	0,2	1,0	-0,8	-1,1	-0,5	-0,5	-0,7	0,1
Totaal goederen	1,3	0,0	-1,4	-2,0	-0,9	0,0	-1,3	-1,9	-1,2	-1,3	-1,9	-0,4
Voedings- en genotmiddelen	-0,3	0,5	0,2	0,1	-0,1	0,6	-0,2	0,4	1,5	-0,2	0,6	0,6
Duurzame consumptiegoederen	1,8	-0,9	-2,9	-2,6	-3,3	-1,0	-1,7	-7,0	-4,0	-1,9	-4,7	-2,3
Overige goederen	2,2	0,7	-0,9	-3,1	1,8	0,6	-1,8	1,9	-0,1	-1,7	-0,5	1,4
Diensten	1,1	1,0	1,4	1,3	1,3	2,0	-0,3	-0,4	0,1	0,3	0,5	0,6

N.B. Bijgestelde gegevens zijn cursief vermeld.

Werkloosheid blijft stabiel

Nederland telde in de periode mei–juli 2005 gemiddeld 499 duizend werklozen. Na correctie voor seizoeninvloeden was het aantal werklozen 493 duizend personen, evenveel als in de periode april–juni 2005. De seizoengecorrigeerde werkloosheid is al ruim een half jaar vrijwel constant. In de afgelopen drie maanden was 6,7 procent van de beroepsbevolking werkloos. Een jaar eerder was dit 6,5 procent.

Lichte schommelingen in 2005

In de periode mei–juli is de werkloosheid altijd wat hoger. Scholieren en studenten melden zich op de arbeidsmarkt en gaan op zoek naar (vakantie)werk. Na correctie voor deze seizoeninvloeden komt de werkloze beroepsbevolking uit op 493 duizend. De seizoengecorrigeerde werkloosheid schommelt in 2005 tussen de 490 en 498 duizend personen. Begin dit jaar kwamen er gemiddeld per maand nog een paar duizend werklozen bij. Nu gaan er maandelijks zo'n duizend werklozen af.

Arbeidsmarkt voor vrouwen minder rooskleurig

De ontwikkeling laat voor mannen en vrouwen een uiteenlopend beeld zien. Het aantal werkloze vrouwen nam in het afgelopen jaar met 15 duizend toe, terwijl het aantal werkloze mannen vrijwel constant bleef. De teruglopende werkgelegenheidsgroei in de zorg en het onderwijs is hier mede debet aan. De laatste jaren vonden juist veel vrouwen werk in deze sectoren. Momenteel zijn er, absoluut gezien, vrijwel evenveel vrouwen als mannen werkloos.

De werkloosheid onder mannen was 5,9 procent in de periode mei–juli 2005. Een jaar eerder was dit 5,8 procent. Onder vrouwen is de werkloosheid gestegen van 7,4 naar 7,8 procent.

Technische toelichting

De werkloze beroepsbevolking volgens de officiële definitie bestaat uit alle mensen van 15–64 jaar zonder werk (of met werk voor minder dan twaalf uur per week), die actief op zoek zijn naar betaald werk voor twaalf uur of meer per week en daarvoor beschikbaar zijn.

De cijfers over de werkloze beroepsbevolking zijn voornamelijk gebaseerd op de Enquête beroepsbevolking, een steekproefonderzoek dat maandelijks onder dertigduizend mensen in Nederland wordt gehouden. De uitkomsten uit dit steekproefonderzoek kennen een onnauwkeurigheidsmarge.

De maandelijks cijfers over de werkloze beroepsbevolking hebben een voorlopig karakter. De cijfers kunnen met het beschikbaar komen van meer informatie over de arbeidsmarkt nog worden aangepast. Na afloop van het verslagjaar vindt een reguliere aanpassing plaats op basis van geactualiseerde informatie.

Zowel de trend als het seizoenpatroon worden iedere maand met het beschikbaar komen van nieuwe werkloosheidscijfers opnieuw vastgesteld. Hierdoor kunnen eerder gepubliceerde cijfers zijn bijgesteld. Op de website van het CBS staat een [korte toelichting op seizoencorrectie en trend](#).

Het CBS publiceert naast cijfers over de werkloze beroepsbevolking ook een aantal andere indicatoren van het onbenut arbeidsaanbod, zoals de geregistreerde werkloosheid en het aantal mensen met een bijstands- of WW-uitkering. Deze gegevens zijn beschikbaar in de database StatLine op de website van het CBS: www.cbs.nl. Hier zijn ook de cijfers over de werkzame beroepsbevolking te vinden.

Meer informatie

Dit persbericht is een onderdeel van de berichtgeving van het CBS over de Nederlandse conjunctuur. Voor meer informatie verwijzen wij u naar het Conjunctuurbericht (<http://www.cbs.nl/conjunctuurbericht>). Hierin wordt een actueel, totaal en samenhangend beeld van de conjunctuur gepresenteerd. Het Conjunctuurbericht wordt enkele uren na het uitkomen van dit persbericht bijgewerkt met de laatste stand van zaken. Via de CBS website (Service/abonneementen) kunt u zich ook aanmelden voor een gratis email-abonnement.

Werkloze beroepsbevolking ¹⁾

(30)

	Dec.– febr.	Jan.– maart	Febr.– april	Maart– mei	April– juni	Mei– juli	Juni– aug.	Juli– sept.	Aug.– okt.	Sept.– nov.	Okt.– dec.	Nov.– jan.
<i>x 1 000</i>												
2001	273	277	262	237	232	246	250	256	237	243	242	249
2002*	271	282	290	273	288	310	325	321	312	314	316	318
2003*	340	372	386	386	396	407	404	402	393	412	416	449
2004*	472	502	500	497	486	485	478	457	459	468	473	479
2005*	495	518	516	503	494	499						
<i>Verandering t.o.v. een jaar eerder</i>												
2002*	–2	5	28	36	57	64	75	65	75	70	75	69
2003*	69	89	96	114	107	97	79	81	81	99	99	130
2004*	132	130	115	110	90	78	74	55	65	55	57	31
2005*	23	17	16	7	8	14						
<i>Na verwijdering van seizoeninvloeden</i>												
2001	264	256	243	234	231	239	246	260	254	255	262	260
2002*	263	261	271	270	287	303	320	327	329	325	337	328
2003*	334	350	367	382	394	401	400	408	410	424	436	457
2004*	467	480	482	490	485	479	473	464	474	479	493	488
2005*	490	496	498	496	493	493						

1) Werkloze beroepsbevolking van 15–64 jaar.

Spaargelden ¹⁾

(27)

	2004					2005						
	aug.	sept.	okt.	nov.	dec. 2)	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	
<i>mln euro</i>												
Tegood op deposito's (ultimo voorgaande periode)	196 954	197 634	198 224	198 431	198 622	201 718	203 785	204 174	204 722	204 601	206 810	206 810
Stortingen	6 687	6 642	7 172	7 231	10 798	12 456	9 789	10 239	9 863	10 220	11 252	11 252
Terugbetalingen	6 244	6 074	7 198	7 177	11 746	11 053	9 410	9 716	9 831	8 278	8 955	8 955
Spaarverschil	443	568	–26	54	–948	1 403	379	523	32	1 942	2 297	2 297
Bijschreven rente	18	21	233	139	1 891	788	10	24	128	268	18	18
Besparingen	461	589	207	193	943	2 191	389	547	160	2 210	2 315	2 315
Correcties en statistische verschillen	219	1	0	–2	2 153	–124	0	1	–281	–1	1	1
Tegood op deposito's (ultimo w.v.)	197 634	198 224	198 431	198 622	201 718	203 785	204 174	204 722	204 601	206 810	209 126	209 126
deposito's met opzegtermijn	178 475	179 235	179 653	179 726	181 341	183 835	184 228	184 707	184 732	187 133	189 579	189 579
deposito's met vaste looptijd	19 159	18 989	18 778	18 896	20 377	19 950	19 946	20 015	19 869	19 677	19 547	19 547

Bron: De Nederlandse Bank.

1) Cijfers december 2004 t/m mei 2005 zijn bijgesteld t.o.v. vorige publicatie.

2) Begin nieuw reeks.

Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid; volumemutaties t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar

(33)

	2003	2004	2004		2005								Juli '04– juni '05	
			3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	jan.-juni	
	%													
Toegevoegde waarde	–5,0	1,4	–1,1	4,1	–3,7	5,6	–5,6	–0,9	–4,7	6,6	7,2	3,4	0,9	1,3

Toegevoegde waarde is gedefinieerd als het verschil tussen de productiewaarde en de waarde van het verbruik. De cijfers zijn niet voor seizoeninvloeden gecorrigeerd. Een verdere detaillering naar bedrijfsklassen is niet beschikbaar. De cijfers zijn aangepast aan de Nationale rekeningen 2003 en aan de Kwartaalrekeningen voor revisie.

Consumentenvertrouwen gedaald

Consumenten hadden in augustus 2005 minder vertrouwen in de economie dan een maand eerder. De vertrouwensindex daalde, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, van -23 naar -28. De daling is veroorzaakt door een negatiever oordeel over het economisch klimaat en een verslechtering van de koopbereidheid. Dat blijkt uit het Consumenten Conjunctuuronderzoek. Het niveau van het consumentenvertrouwen is laag. Al ruim vier jaar zijn er meer pessimisten dan optimisten.

Oordeel economisch klimaat negatiever

Het oordeel van consumenten over het economisch klimaat was in augustus 2005, na correctie voor seizoeninvloeden, negatiever dan in juli. Vooral over de economische situatie in de komende twaalf maanden waren de consumenten somberder. Het oordeel over het economisch klimaat in de afgelopen twaalf maanden werd iets negatiever.

Verslechtering koopbereidheid

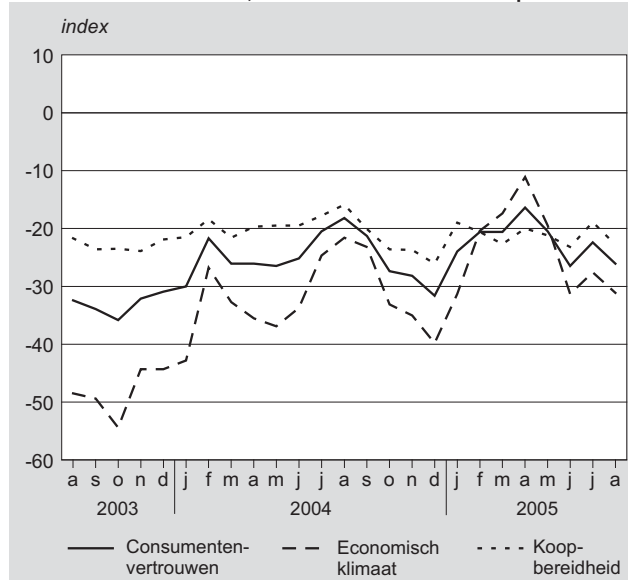
Ook de koopbereidheid van consumenten nam in augustus, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, af. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het huishouden en op de vraag of de tijd gunstig is voor het doen van grote aankopen. In augustus verslechterde het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden in de komende twaalf maanden fors. Ook het oordeel over de financiële situatie in het afgelopen jaar werd negatiever. Over de vraag of het een gunstige tijd is voor het doen van grote aankopen veranderde de consument niet van mening.

Technische toelichting

Meer informatie

Dit persbericht is een onderdeel van de berichtgeving van het CBS over de Nederlandse conjunctuur. Voor meer informatie verwijzen wij u naar het Conjunctuurbericht (<http://www.cbs.nl/conjunctuurbericht>). Hierin wordt een

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid

actueel, totaal en samenhangend beeld van de conjunctuur gepresenteerd. Het Conjunctuurbericht wordt enkele uren na het uitkomen van dit persbericht bijgewerkt met de laatste stand van zaken. Via de CBS website (Service/abonnementen) kunt u zich ook aanmelden voor een gratis email-abonnement.

Algemeen

Het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) wordt uitgevoerd in de eerste tien werkdagen van de maand.

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economisch klimaat en over de eigen financiële situatie. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend huishoudens. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De geïnterviewden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. De indicatoren worden berekend door het percentage optimisten te verminderen met het percentage pessimisten.

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
<i>Index van consumentenvertrouwen 2)</i>												
1999	8	6	7	9	11	10	15	16	23	23	20	20
2000	28	24	25	26	25	27	25	26	24	23	17	19
2001	15	11	7	0	3	-4	-2	-5	-5	-10	-11	-7
2002	-1	-4	-9	-14	-17	-21	-24	-27	-31	-33	-32	-30
2003	-34	-36	-38	-38	-35	-36	-39	-32	-34	-36	-32	-31
2004	-30	-22	-26	-26	-26	-25	-21	-18	-21	-27	-28	-32
2005	-24	-21	-21	-16	-20	-26	-22	-26				
<i>Index van het economisch klimaat 2)</i>												
1999	-3	-7	-8	-9	-3	-4	6	6	24	24	17	18
2000	33	25	27	30	26	27	25	24	23	21	14	14
2001	10	-1	-13	-26	-20	-29	-28	-35	-33	-41	-45	-36
2002	-18	-20	-24	-33	-31	-39	-44	-48	-52	-56	-54	-51
2003	-58	-62	-65	-65	-56	-58	-63	-49	-49	-54	-44	-44
2004	-43	-27	-33	-36	-37	-34	-25	-22	-23	-33	-35	-40
2005	-31	-20	-17	-11	-19	-31	-28	-31				
<i>Index van de koopbereidheid 2)</i>												
1999	15	16	17	20	20	20	21	22	22	22	22	21
2000	24	23	23	24	24	27	25	27	25	24	19	22
2001	19	19	18	17	17	13	15	15	14	12	11	12
2002	10	6	2	-1	-7	-9	-11	-12	-17	-18	-17	-17
2003	-18	-19	-19	-20	-20	-22	-23	-22	-24	-23	-24	-22
2004	-21	-18	-22	-20	-19	-20	-18	-16	-20	-24	-24	-26
2005	-19	-21	-23	-20	-21	-23	-19	-23				

1) Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Commissie; netto steekproef aantal is 999 in de maand augustus 2005.

Door omstandigheden omvat het onderzoek over de maand juni 2000, 543 geënquêteerden.

Normaal gesproken maken ongeveer 1.000 personen deel uit van de steekproef.

Door de kleinere steekproefomvang zijn de onnauwkeurigheidsmarges bij de uitkomsten iets groter dan gebruikelijk.

2) Voor berekeningswijze van deze index zie de publicatie Gebruikershandboek Consumentenconjunctuuronderzoek 1972–1992 (SDU/uitgeverij, 1994).

Met ingang van januari 1994 worden de indexen met terugwerkende kracht gepresenteerd als een saldo met als minimum –100 en als maximum +100.

Ontwikkeling van de omzetten, prijzen en hoeveelheden (incl. BTW) van kappers en schoonheidsverzorging (SBI 9302)

(29)

	2003	2004	2004	2005								
			dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni*	Wijzigingen in % 1)		
										mei 2005 t.o.v. mei 2004	juni 2005 t.o.v. juni 2004	april 2005– juni 2005 t.o.v. april 2004– juni 2004
<i>2000=100</i>												
Prijs	117	121	121	123	123	123	123	123	123	2,0	2,0	1,8
Hoeveelheid	94	93	108	84	84	98	94	92	96	-1,8	1,3	-0,7
Omzet	111	113	131	103	104	121	116	113	118	0,2	3,3	1,1

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

De indexcijfers over maart t/m mei 2005 zijn bijgesteld op grond van toegenomen respons van bedrijven sedert het vorige publicatiemoment van deze gegevens.

Toegevoegd zijn de gegevens over juni 2005.

Ontwikkeling van de omzet (incl. BTW) in de verblijfsrecreatie (SBI 552)

(23)

	2003	2004	2004	2005							
			2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.*	Wijzigingen in % 1)			
								1e kw. 2005 t.o.v. 1e kw. 2004	2e kw. 2005 t.o.v. 2e kw. 2004	1e kw. 2005– 2e kw. 2005 t.o.v. 1e kw. 2004– 2e kw. 2004	
<i>2000=100</i>											
Omzet	114	108	117	147	82	89	112	3,0	-4,9	-1,5	

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

Het indexcijfer over het eerste kwartaal 2005 is bijgesteld op grond van toegenomen respons van bedrijven sedert het vorige publicatiemoment van deze gegevens.

Toegevoegd zijn de gegevens over het 2e kwartaal 2005.

Ontwikkeling van de omzetten (incl. BTW) in de kantine en catering (SBI 555)

(23)

	2003	2004	2004	2005							
			2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.*	Wijzigingen in % 1)			
								1e kw. 2005 t.o.v. 1e kw. 2004	2e kw. 2005 t.o.v. 2e kw. 2004	1e kw. 2005– 2e kw. 2005 t.o.v. 1e kw. 2004– 2e kw. 2004	
<i>2000=100</i>											
Omzet	113	113	114	110	117	107	111	-3,9	-2,3	-3,1	

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

Toegevoegd zijn de gegevens over het 2e kwartaal 2005.